

OBSAH

Abstrakt	7
Předmluva	9
1. Informační bezpečnost	11
1.1 Úvodní poznámky	11
1.2 Informační exploze	11
1.3 Kybernetický prostor	13
2. Vztah managementu a informační bezpečnosti	14
3. Základní pojmy informační bezpečnosti	16
4. Bezpečnostní hrozby a rizika	20
4.1 Druhy hrozeb v informační bezpečnosti	20
4.2 Hrozby v informačních systémech	22
4.3 Hrozby databázové bezpečnosti	23
4.4 Pojem a podstata rizika v informační bezpečnosti	24
4.5 Bezpečnostní incidenty a jejich minimalizace	26
4.5.1 Charakteristika bezpečnostních incidentů	26
4.5.2 Minimalizace incidentů	28
4.6 Prevence bezpečnostních incidentů	29
4.7 Normy informační bezpečnosti	30
5. Útoky a útočníci na data a informace	33
5.1 Úvodní poznámky	33
5.2 Způsoby úniku informací	34
5.3 Klasifikace útočníků na informační systém organizace	35
5.4 Charakteristika útoků na data a informace	37
5.5 Útoky proti integritě a utajení dat	40
5.6 Útoky na počítačové sítě	43
5.7 Útoky na kryptografické algoritmy	47
6. Systém řízení informační bezpečnosti	50
6.1 Pojem systému řízení informační bezpečnosti	50
6.2 Důvody řízení informační bezpečnosti	50
6.3 Rámec ISMS	51
6.4 Proces ustavení rámce ISMS	53
6.5 Rozvoj systému řízení bezpečnosti informací (ISMS)	54
6.6 Proces zavedení ISMS	55
6.7 Přínosy zavedení ISMS	60
6.8 Doporučení pro řízení informační bezpečnosti	62

7. Kybernetická kriminalita	67
7.1 Úvodní poznámky	67
7.2 Pojem kybernetická kriminalita	67
7.3 Problematika vyšetřování kybernetické kriminality	68
7.4 Ontologické aspekty kybernetické kriminality	73
7.5 Vybrané příklady kybernetické kriminality	75
7.5.1 Libanonská smyčka	75
7.5.2 Bankovní podvody	75
7.5.3 Identity Theft	76
8. Právo na svobodný přístup k informacím a informační bezpečnost	78
8.1 Historický vývoj legislativního zakotvení práva na informace	78
8.2 Ústavní zakotvení práva na informace v ČR	82
8.3 Zákonná úprava práva na informace v ČR	84
8.4 Obecná právní úprava práva na informace	86
8.4.1 Oprávněné subjekty - nositelé práva na přístup k informacím	87
8.4.2 Povinné subjekty	88
8.4.3 Povinně zveřejňované informace	89
8.4.4 Neveřejné informace	92
8.4.5 Žádost o poskytnutí informace	95
8.4.6 Rozhodnutí o odmítnutí žádosti	96
8.4.7 Odvolání do rozhodnutí o odmítnutí žádosti	96
8.4.8 Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace	97
8.5 Speciální právní úprava práva na informace	99
8.5.1 Povinné subjekty	99
8.5.2 Žádost o poskytnutí informace	100
8.5.3 Zveřejněná informace	100
8.5.4 Omezení přístupu k informacím	101
8.5.5 Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace	102
8.6 Právo na informace podle jiných právních předpisů	103
8.7 Omezení práva na informace a svobody projevu	104
9. Ochrana dat a informací v právních normách	106
9.1 Ústavní zakotvení právní úpravy ochrany informací	107
9.2 Současná právní úprava ochrany utajovaných informací	109
9.3 Vymezení nejdůležitějších pojmů	111
9.4 Podmínky přístupu fyzické osoby k utajované informaci stupně utajení Přísně tajné, Tajné nebo Důvěrné (§ 11 až § 14)	114
9.5 Podmínky přístupu podnikatele k utajované informaci a formy přístupu podnikatele k utajované informaci (§ 15 až § 20)	116
9.6 Zajištění ochrany utajovaných informací	118
9.7 Povinnosti při ochraně utajovaných informací	122

10.	Ochrana osobních údajů	128
10.1	Základní pojmy	130
10.2	Úřad pro ochranu osobních údajů	131
10.3	Působnost zákona č. 101/2000 Sb.	133
10.4	Práva a povinnosti při zpracování osobních údajů	134
10.5	Oblasti zpracování osobních údajů	138
11.	Ochrana ostatních informací	144
11.1	Povinnost mlčenlivosti	144
11.2	Zákaz konkurence	147
11.3	Obchodní tajemství	148
11.4	Hrozba sankcí	148
12.	Právní rámec ochrany ostatních dat a informací	150
12.1	Postih pracovněprávní	150
12.1.1	Výpověď zaměstnanci z pracovního poměru	152
12.1.2	Propuštění příslušníka bezpečnostního sboru ze služebního poměru	152
12.1.3	Odpovědnost za škodu	153
12.1.4	Nevyplacení odchodného a povinnost vrátit	155
12.2	Postih obchodněprávní podle Obchodního zákoníku	156
12.2.1	Porušení obchodního tajemství	156
12.2.2	Porušení zákazu konkurence	157
12.3	Postih občanskoprávní	159
12.3.1	Omluva v novinách	159
12.3.2	Předběžné opatření	159
12.3.3	Smírčí řízení	160
12.3.4	Smluvní pokuty	160
12.4	Postih správní	161
12.4.1	Přestupky a správní delikty podle zákona o osobních údajích	161
12.4.2	Přestupky a správní delikty podle zákona č. 412/2005 Sb.	162
12.4.3	Kázeňské přestupky	166
12.4.4	Přestupky obecné	167
12.4.5	Přestupky a správní delikty podle dalších zákonů	167
12.5	Postih trestní	169
12.5.1	Trestné činy proti utajované informaci (Hlava IX)	169
12.5.2	Trestné činy hospodářské (Hlava VI)	170
12.5.3	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (Hlava X)	171
12.5.4	Trestné činy proti životnímu prostředí (Hlava VIII)	172

12.5.5	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (Hlava II)	172
12.5.6	Trestné činy proti majetku (Hlava V)	173
13.	Právní postih počítačové kriminality	174
13.1	Počátek postihu počítačové kriminality v ČR	174
13.2	Postih počítačové kriminality podle nové právní úpravy	174
13.3	Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací - § 230 tr. zákoníku	177
13.4	Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat - § 231 tr. zákoníku	178
13.5	Poškození záznamu v počítačovém systému a na nosiči informací a zásah do vybavení počítače z nedbalosti - § 232 tr. zákoníku	179
	Literatura a prameny	181